

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลสระแก้ว

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕
(ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓)

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จัดทำขึ้นเพื่อให้รับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ครอบคลุมตามประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นายณัฐพงศ์ รอดเพชร

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสระแก้ว

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค - ง
สารบัญตาราง	จ - ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๑
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๒
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๓
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๓
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๓
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๗
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๙
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๙
๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๐
๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๑
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๔๓
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๔๓
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๓
๓.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร	๔๓
ภาคผนวก	๔๖
โครงการ	๔๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงแผนที่เขตดิน ตำบลสระแก้ว	๗
ภาพที่ ๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๙
ภาพที่ ๓ แสดงเปอร์เซ็นต์หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐
ภาพที่ ๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐
ภาพที่ ๕ แสดงร้อยละจำนวนครัวเรือน ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๑
ภาพที่ ๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลสระแก้ว	๑๑
ภาพที่ ๗ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๒
ภาพที่ ๘ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๕
ภาพที่ ๙ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๗
ภาพที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๗
ภาพที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน (เขตดิน) ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๘
ภาพที่ ๑๒ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๘
ภาพที่ ๑๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๙
ภาพที่ ๑๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว	๑๙
ภาพที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลสระแก้ว	๒๐
ภาพที่ ๑๖ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของ ตำบลสระแก้ว	๒๐
ภาพที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๑
ภาพที่ ๑๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๒
ภาพที่ ๑๙ แสดงวิถีการตลาดข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๓
ภาพที่ ๒๐ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๒๔
ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล (มะม่วง) ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๕
ภาพที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ ๒๓	แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๗
ภาพที่ ๒๔	แสดงวิธีการตลาดมะม่วงของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๘
ภาพที่ ๒๕	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๙
ภาพที่ ๒๖	แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๐
ภาพที่ ๒๗	แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกพืชผัก ในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๑
ภาพที่ ๒๘	แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๒
ภาพที่ ๒๙	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลสระแก้ว	๓๓
ภาพที่ ๓๐	แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๔
ภาพที่ ๓๑	แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน ในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๔
ภาพที่ ๓๒	แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงานของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๖
ภาพที่ ๓๓	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว	๓๖
ภาพที่ ๓๔	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ภาพที่ ๓๕	แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกข้าว ในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
ภาพที่ ๓๖	แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๒ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาสามชุก และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลอง มอ.) ของตำบลสระแก้ว แยกตามหมู่บ้าน	๓
ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลประชากรของตำบลสระแก้ว	๔
ตารางที่ ๔ แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลสระแก้ว ระดับประถมศึกษา	๔
ตารางที่ ๕ แสดงรายชื่อวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว	๖
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๘
ตารางที่ ๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๙
ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐
ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลสระแก้ว	๑๑
ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๒
ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๒
ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลสระแก้ว	๑๓
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๓
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลสระแก้ว	๑๔

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ ๑๕	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลสระแก้ว	๑๕
ตารางที่ ๑๖	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทั่วไปไม้ผล (มะม่วง) ตำบลสระแก้ว	๑๖
ตารางที่ ๑๗	แสดงทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๗
ตารางที่ ๑๘	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๑
ตารางที่ ๑๙	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๓
ตารางที่ ๒๐	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๔
ตารางที่ ๒๑	แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖
ตารางที่ ๒๒	แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๗
ตารางที่ ๒๓	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	๒๙
ตารางที่ ๒๔	แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๐
ตารางที่ ๒๕	แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๑
ตารางที่ ๒๖	แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๓
ตารางที่ ๒๗	แสดงต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงานต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๕
ตารางที่ ๒๘	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ตารางที่ ๒๙	แสดงต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
ตารางที่ ๓๐	ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๐
ตารางที่ ๓๑	ตารางการจัดทำ TOWS Matrix	๔๑
ตารางที่ ๓๒	ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๔๔

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

☆ ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลสระแก้ว

ตำบลสระแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓๓,๓๒๑ ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลสนามคลี	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลบางกุ้ง	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลบ้านโพธิ์	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลพลับพลาไชย	อำเภออู่ทอง	จังหวัดสุพรรณบุรี

☆ ขอบเขตการปกครอง

ตำบลสระแก้ว แบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๙ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านเขาดิน	โดยมี นายวัชร เอมวงษ์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านเขาดิน	โดยมี นายสมเดช แดงวงศ์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านท่าเสด็จ	โดยมี นายเฉลิม หนูรัตน์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านปลายน้ำ	โดยมี นายพรชัย ช้อยสามนาค	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านท่าว่า	โดยมี นางสาววรารณณ์ ลมูลจิตต์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านท่าเสด็จ	โดยมี นายณรงค์เกียรติ ดันทนตนิต	ดำรงตำแหน่ง กำนัน
หมู่ที่ ๗ บ้านหนองปรือ	โดยมี นางโสภา ไกรพัฒน์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘ บ้านหนองบอน	โดยมี นายบุญส่ง ปานจันทร์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๙ บ้านหลักเมตร	โดยมี นางสาวศิริพร เลผล	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน

ปัจจุบัน ได้ยกระดับการปกครองจากเดิมเป็นเทศบาลตำบลท่าเสด็จ โดยมี นายสุทัศน์ ด้านตระกูล ดำรงตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลท่าเสด็จ

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแลมีที่ดอนบางส่วนมีลำน้ำท่าว่าไหลผ่าน คลองหักโพธิ์ และมีคลองชลประทานที่ไหลผ่านหมู่บ้านและตำบลสระแก้วอยู่ในเขตของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโครงการสามชุก และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลองมะขามแต-อู่ทอง)

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไป จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านในเดือน ตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพอากาศหนาวเย็น ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดอากาศร้อน ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดฝนตกชุก

☆ สภาพภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ

สภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลสระแก้ว จะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปี และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๘-๒๕๖๒) มีปริมาณน้ำฝน ๗๕.๑ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณน้ำฝน ๙๐.๙๑ มิลลิเมตร และช่วงเดือน กรกฎาคม - ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๘๐.๑	๙๐.๙	๘๖.๗	๗๕.๒	๕๒.๘
๑. มกราคม	๑๑.๕	๔๘.๗	๑๔.๐	๐.๔	๐.๘
๒. กุมภาพันธ์	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๓	๐.๐
๓. มีนาคม	๕๙.๔	๔๐.๒	๙๖.๙	๔๕.๐	๐.๐
๔. เมษายน	๑๐๐.๗	๐.๐	๑๙.๗	๑๐๕.๕	๕๐.๕
๕. พฤษภาคม	๘.๕	๑๑๕.๒	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗	๑๐๗.๗
๖. มิถุนายน	๖๖.๑	๑๘๔.๙	๔๒.๔	๖๗.๙	๖๒.๖
๗. กรกฎาคม	๑๐๓.๓	๑๕๗.๐	๑๙๒.๒	๕๒.๔	๒๘.๑
๘. สิงหาคม	๑๐๙.๐	๑๐๐.๒	๓๒๐.๒	๘๒.๘	๖๒.๘
๙. กันยายน	๓๒๐.๔	๑๐๙.๙	๕๕.๙	๑๘๔.๓	๑๒๓.๐
๑๐. ตุลาคม	๑๑๐.๐	๒๔๕.๘	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒	๗๑.๙
๑๑. พฤศจิกายน	๗๑.๗	๘๘.๔	๔๓.๘	๑๖.๓	๕.๘
๑๒. ธันวาคม	๐.๐	๐.๖	๓๑.๙	๑๘.๑	๐

ข้อมูล : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๓

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

ตำบลสระแก้ว มีเส้นทางคมนาคมที่ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๑ เส้นทาง คือ ถนนสาย สุพรรณบุรี-ดอนเจดีย์ (สาย ๓๒๒) ระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ผ่านหมู่ ๓,๖,๙ และถนน สาย สพ ๓๔๖๐ ซึ่งผ่าน หมู่ ๔,๖,๗

๑.๕ แหล่งน้ำ และระบบชลประทาน

- ▲ มีลำน้ำท่าว่า และคลองบึงกระเทียม (คลองหักโพธิ์) ไหลผ่าน
- ▲ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุกและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลอง มอ.) ของตำบลสระแก้ว แยกตามหมู่บ้านดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุกและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ (คลอง มอ.) ของตำบลสระแก้ว แยกตามหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	โครงการชลประทาน	คลองส่งน้ำ	พื้นที่นาทั้งหมด
๑	สามชุก	๒ ขวา/ท่าว่า	๑,๖๒๖
๒	โพธิ์พระยา/สามชุก	๑ ขวา/ท่าว่า	๑,๖๘๔
๓	โพธิ์พระยา	๑ ขวา	๓,๐๕๙
๔	สามชุก	บึงกระเทียม (หักโพธิ์)	๓,๓๓๙
๕	สามชุก	๒ ขวา/ท่าว่า	๑,๘๒๐
๖	สามชุก/ดอนเจดีย์	๒ ขวา/หักโพธิ์/ท่าว่า/ม.อ.๑๙	๓,๑๕๑
๗	ดอนเจดีย์	ม.อ.๑๙/ม.อ.๒๐	๓,๘๒๗
๘	สามชุก	๒ ขวา/บึงกระเทียม (หักโพธิ์)	๒,๑๖๖
๙	สามชุก/ดอนเจดีย์	บึงกระเทียม (หักโพธิ์)/ม.อ.๑๙	๑,๗๘๕
รวม			๒๒,๔๕๗

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

☆ ประชากร

จำนวนประชากรตามสถิติการทะเบียนราษฎร ณ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒ มีประชากรทั้งสิ้น ๑๒,๕๗๔ คน แยกเป็นชาย ๖,๒๕๗ คน หญิง ๖,๓๑๗ คน จำนวนครัวเรือนรวม ๔,๐๕๓ ครัวเรือน

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลประชากรของตำบลสระแก้ว

หมู่บ้าน		จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ ๑	บ้านเขาดิน	๓๘๕	๖๕๑	๖๙๐	๑,๓๔๑
หมู่ที่ ๒	บ้านปากคลองเขาดิน	๔๙๗	๗๙๑	๘๒๔	๑,๖๑๕
หมู่ที่ ๓	บ้านท่าเสด็จ	๙๙๖	๑,๓๔๘	๑,๖๐๐	๒,๙๔๘
หมู่ที่ ๔	บ้านปลายน้ำ	๔๙๔	๗๙๘	๘๙๘	๑,๖๙๖
หมู่ที่ ๕	บ้านท่าว่า	๓๔๗	๔๔๓	๕๕๘	๑,๐๐๑
หมู่ที่ ๖	บ้านท่าเสด็จ	๗๑๓	๙๔๕	๑,๑๓๔	๒,๐๗๙
หมู่ที่ ๗	บ้านหนองปรือ	๔๑๘	๖๙๑	๗๒๙	๑,๔๒๐
หมู่ที่ ๘	บ้านหนองบอน	๒๐๖	๓๘๐	๓๘๒	๗๖๒
หมู่ที่ ๙	บ้านหลักเมตร	๒๐๗	๓๙๕	๔๑๑	๘๐๖
รวม		๔,๐๕๓	๖,๒๕๗	๖,๓๑๗	๑๒,๕๗๔

☆ การประปา

มีประปาใช้ทุกครัวเรือน บางครัวเรือนใช้ระบบประปาส่วนภูมิภาค บางครัวเรือนใช้ประปาหมู่บ้าน ซึ่งมีประปาหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

☆ ด้านการศึกษา

สถานศึกษาสอนชั้นอนุบาลถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๕ แห่ง ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงรายชื่อสถานศึกษาของตำบลสระแก้ว ระดับประถมศึกษา

ที่	ชื่อสถานศึกษาในสังกัด สพฐ.	ที่ตั้ง	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู อัตราจ้าง (คน)	นักการ ภารโรง (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)		
						ชาย	หญิง	รวม
๑	โรงเรียนวัดเขาดิน	หมู่ที่ ๒	๑๑	๓	๑	๙๙	๙๓	๑๙๒
๒	โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม	หมู่ที่ ๔	๙	-	-	๕๘	๗๑	๑๒๙
๓	โรงเรียนบ้านท่าเสด็จ	หมู่ที่ ๖	๒๕	๒	๑	๒๔๙	๒๑๙	๔๖๘
๔	โรงเรียนบ้านหนองปรือ	หมู่ที่ ๗	๑๐	๒	๑	๖๓	๕๗	๑๒๐
๕	โรงเรียนบ้านหนองบอน	หมู่ที่ ๘	๓	๓	๑	๒๒	๑๙	๔๑
รวม			๕๘	๑๐	๔	๔๙๑	๔๕๙	๙๕๐

◆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๔ แห่ง ดังนี้

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาดิน
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสามัคคีธรรม
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าเสด็จ
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองปรือ

☆ ด้านการสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระแก้ว
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองปรือ

☆ ด้านประเพณี และวัฒนธรรม

ประชาชนมีประเพณีต่างๆ สืบทอดกันมายาวนาน และมีการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น

- ประเพณีสงกรานต์ ประชากรที่ไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่นเมื่อถึงประเพณีสงกรานต์ จะกลับมาทำบุญ ตักบาตร สงฆ์น้ำพระและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เพื่อขอพรจากญาติผู้ใหญ่
 - ประเพณีลอยกระทง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒
 - วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา
- ซึ่งพุทธศาสนิกชนจะนิยมไปไหว้พระทำบุญ ฯลฯ

☆ ด้านศาสนา

ประชากรนับถือศาสนาพุทธเป็นหลัก มีศาสนสถานที่สำคัญ คือ วัด จำนวน ๖ วัด ได้แก่

- ◆ วัดภูเขาดิน
- ◆ วัดสามัคคีธรรม
- ◆ วัดสารภี
- ◆ วัดพุทธมงคล
- ◆ วัดสระแก้วศรีสรรเพชญ์
- ◆ วัดหลักเมตร

ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชน รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

ตำบลสระแก้ว เดิมเป็นชุมชนที่เรียกว่า บ้านท่าว่า ซึ่งเดิมเป็นตำบลท่าว่า และได้เปลี่ยนเป็นตำบลสระแก้ว ต่อมาหมู่บ้านได้เปลี่ยนจากท่าว่าเป็น ท่าเสด็จ ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าสืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ได้เคยเสด็จประพาสเมืองสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๑ และได้เสด็จประพาสมาที่สระน้ำศักดิ์สิทธิ์ ทั้ง ๔ ที่ตั้งอยู่ท้องที่บ้านท่าเสด็จ ซึ่งมี ๔ สระ ชื่อ สระแก้ว สระคา สระยมนา สระเกศ และมีศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์เป็นสถานที่เคารพของชาวตำบลสระแก้ว โดยตำบลสระแก้วมีทั้งหมด ๙ หมู่บ้าน

ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

เกษตรกรตำบลสระแก้ว มีการรวมกลุ่มกันประมาณ ๕-๑๐ คน โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน ออกรับจ้างขนข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว และยังรวมกลุ่ม ๓-๕ คน ออกรับจ้างฉีดพ่นสารเคมีใน นาข้าว โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับงาน

☆ องค์การในชุมชน

ตำบลสระแก้ว มีกลุ่ม/องค์กรต่างๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น กลุ่มเกษตรกร, สถาบันเกษตรกร, วิสาหกิจชุมชน, อคม., อสม., อพปร., คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ, รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, เป็นต้น

☆ งานกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ ๕ แสดงรายชื่อวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว

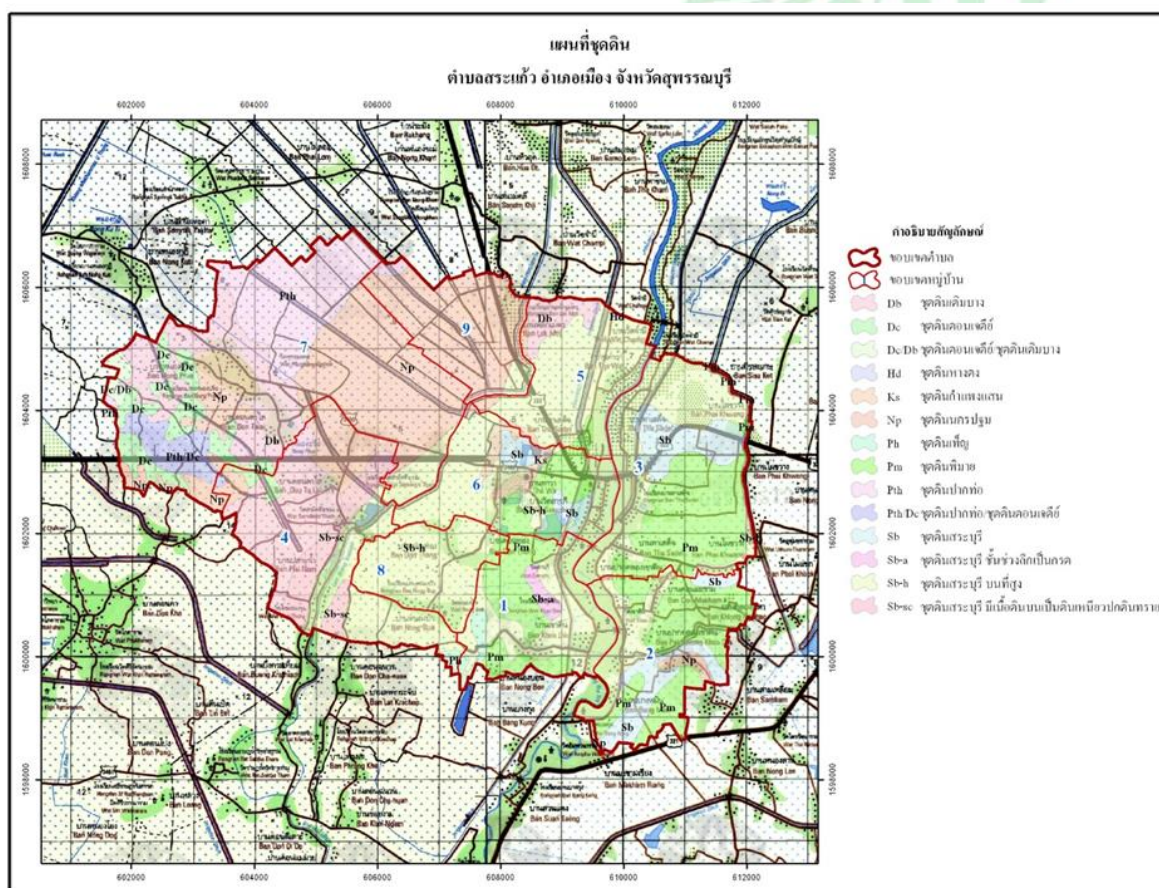
ที่	วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง			ผู้รับผิดชอบ
		เลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรไม้ผลบ้านเขาหิน	๙๓/๑	๒	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร
๒	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตปุ๋ย ต.สระแก้ว	๔๗๘	๓	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร
๓	วิสาหกิจชุมชนบ้านท้ายคลอง ๒๐ ตอนหน้านาง	๕	๔	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว	๑๓๙/๖	๖	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนบ้านหนองปรือ	๒๗๒/๓	๗	สระแก้ว	นายณัฐพงศ์ รอดเพชร

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ลักษณะของดิน

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและเป็นที่ดินอนบางส่วนมีทรัพยากรดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูกทำนา

ภาพที่ ๑ แสดงแผนที่ชุดดิน ตำบลสระแก้ว

ที่มา: สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ๒๕๖๒

☆ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ตำบลสระแก้ว มีชุดดินในพื้นที่ จำนวน ๑๒ ชุดดิน คือ ชุดดินเดิมบาง ชุดดินดอนเจดีย์ชุดดินหางดง ชุดดินกำแพงแสน ชุดดินนครปฐม ชุดดินเพ็ญ ชุดดินพิมาย ชุดดินปากท่อ ชุดดินสระบุรี ชุดดินสระบุรี ชั้นล่างลึกเป็นกรด ชุดดินสระบุรี บนที่สูง และชุดดินสระบุรี มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปกดินทราย แต่และชุดมีความเหมาะสมในการปลูกพืช ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
เดิมบาง	มย.	มป.	มป.	มป.
ดอนเจดีย์	มม.	มย.	มย.	มย.
หางดง	มย.	มย.	มย.	มป.
กำแพงแสน	มม.	มย.	มย.	มป.
นครปฐม	มย.	มม.	มม.	มน.
แพะญ	มย.	มม.	มม.	มป.
พิมาย	มย.	มม.	มม.	มม.
ปากท่อ	มย.	มน.	มน.	มป.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี ชั้นล่างลึกเป็นกรด	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี บนที่สูง	มป.	มป.	มป.	มน.
สระบุรี มีเนื้อดินปนเป็นดินเหนียวปนดินทราย	มย.	มน.	มน.	มป.

หมายเหตุ: มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

มป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง

มน. คือ มีความเหมาะสมน้อย

มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

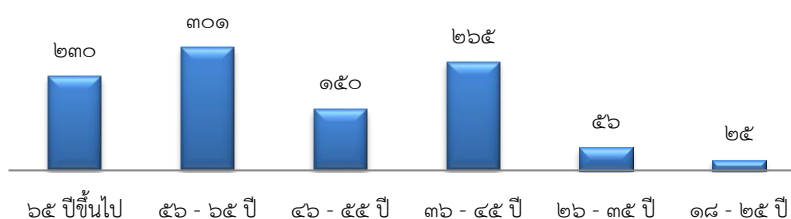
ตำบลสระแก้ว มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๐๒๗ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๓๐๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๑ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๑ อันดับสามอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปีจำนวน ๒๖๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๐ อันดับสี่อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๓๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔๐ อันดับห้าอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี จำนวน ๕๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๕ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๒๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๓๐	๒๒.๔๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๐๑	๒๙.๓๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๕๐	๑๔.๖๑
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๖๕	๒๕.๘๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๕๖	๕.๔๕
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๕	๒.๔๓
รวม	๑,๐๒๗	๑๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

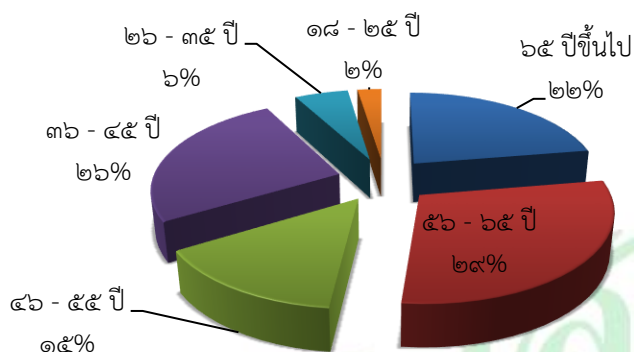
หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว

ภาพที่ ๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๒/๖๓)

แสดงเปอร์เซ็นต์หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว

ภาพที่ ๓ แสดงเปอร์เซ็นต์หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลสระแก้ว
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๒/๖๓)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

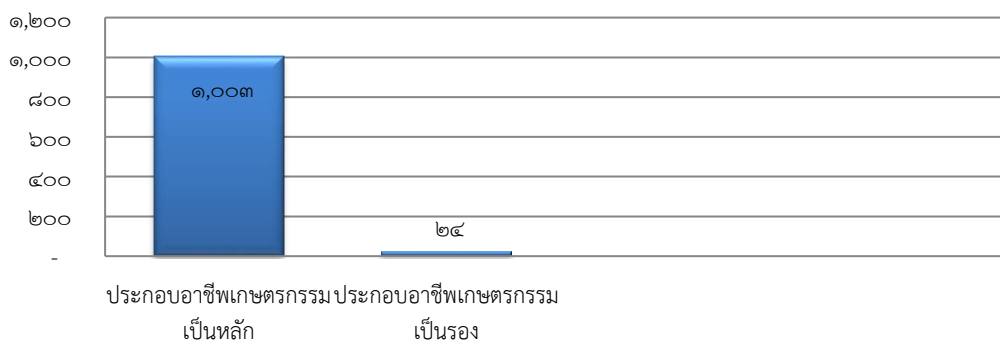
ตำบลสระแก้ว มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑,๐๐๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๖๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๔

ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๐๐๓	๙๗.๖๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๔	๒.๓๔
รวม	๑,๐๒๗	๑๐๐

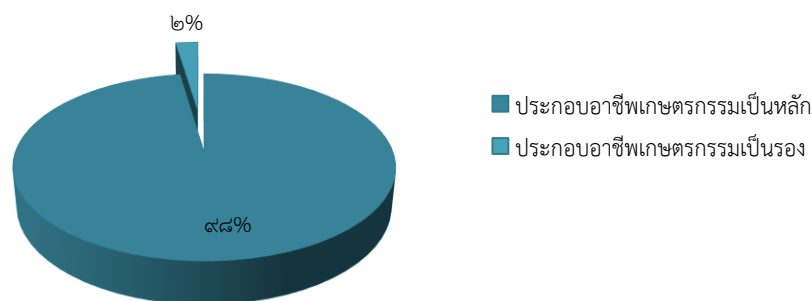
ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลสระแก้ว

ภาพที่ ๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : ระบบรายงานทะเบียนเกษตรกร)

แสดงร้อยละจำนวนครัวเรือน ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลสระแก้ว

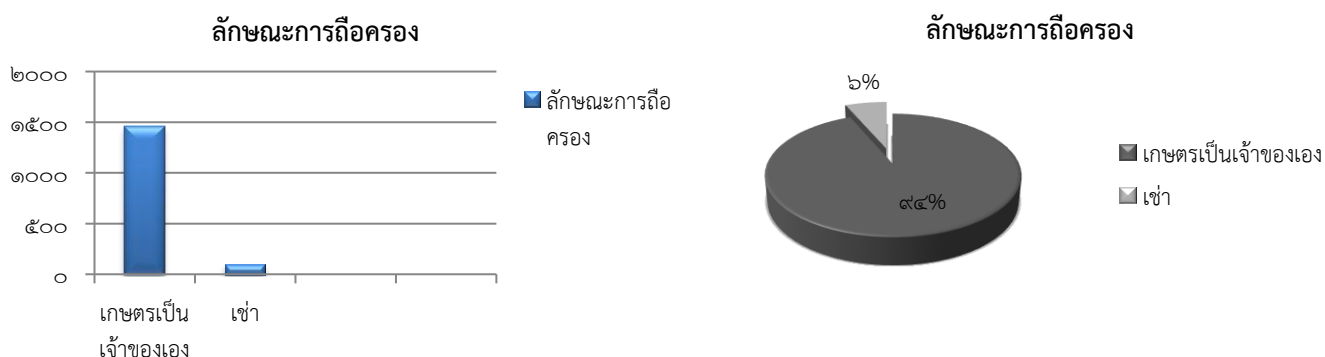
ภาพที่ ๕ แสดงร้อยละจำนวนครัวเรือน ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : ระบบรายงานทะเบียนเกษตรกร)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่เกษตรกร การถือครองของตนเอง จำนวน ๑,๔๖๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕๙ รองลงมาเช่า จำนวน ๑๐๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลสระแก้ว

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๔๖๑	๙๓.๕๙
เช่า	๑๐๐	๖.๔๑
รวม	๑,๕๖๑	๑๐๐

ภาพที่ ๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลสระแก้ว (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร)

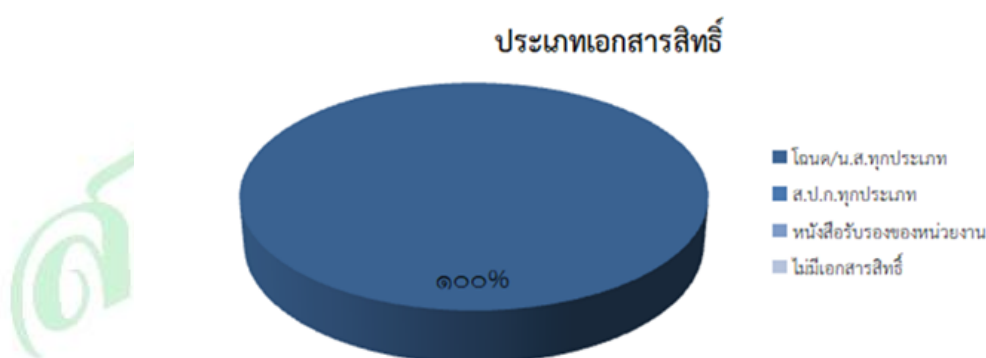
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตำบลสระแก้ว มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑,๐๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ %

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑,๐๒๗	-	-	-	๑,๐๒๗

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๒/๖๓

ภาพที่ ๗ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๒/๖๓)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลสระแก้ว มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๑ กลุ่ม ๒๙ ราย กลุ่มแม่บ้าน ๑ กลุ่ม ๑๕ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม ๑๕ ราย และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๕ กลุ่ม ๘๗ ราย

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
สระแก้ว	๑	๒๙	๑	๑๕	๑	๑๕	๕	๘๗	-	-	-	-
รวม	๑	๒๙	๑	๑๕	๑	๑๕	๕	๘๗	-	-	-	-

ที่มา : <https://smce.doae.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลสระแก้ว มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลสระแก้ว

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปศุ	
สระแก้ว	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
รวม	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลสระแก้ว มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๙ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๙ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑ ราย ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
สระแก้ว	-	-	-	-	๑	๙	-	-	-
รวม	-	-	-	-	๑	๙	-	-	-

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลสระแก้ว มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในตำบลสระแก้ว มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลสระแก้ว

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
สระแก้ว	๑	นายสมเดช แดงวงศ์	๙๓/๑ ม.๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : ปราชญ์เกษตร (เพื่อนช่วยเพื่อน) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย)

ชื่อ : กลุ่มเกษตรกรไม้ผลบ้านเขาดิน

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมเดช แดงวงศ์

บ้านเลขที่ ๙๓/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่ตำบลสระแก้วเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำการเกษตร เพราะเป็นพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา รองลงมาคืออาชีพทำสวน (มะม่วง) ฯลฯ

แนวทางการพัฒนา ลดต้นทุนการผลิต และแปรรูปผลผลิต เพื่อสร้างรายได้

- การสร้างองค์ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการเชื่อมโยงตลาด ฯลฯ

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : การบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

๑. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ (เศรษฐกิจพอเพียง)
๒. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ
๓. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๔. การตรวจวิเคราะห์ดิน

หลักสูตรบังคับ : ๑. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ (เศรษฐกิจพอเพียง)
๒. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ
๓. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

หลักสูตรเสริม : ๑. การทำปุ๋ยหมัก
๒. การขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา

ตารางที่ ๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	กลุ่มเกษตรกรไม้ผล บ้านเขาดิน	การบริหารจัดการศัตรูพืช แบบผสมผสาน	๒	สระแก้ว	นายสมเดช แดงวงศ์	๐๘๖-๖๒๗๓๑๓๘

ภาพที่ ๘ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๔) กลุ่มเกษตรกร แปลงใหญ่ทั่วไปไม้ผล (มะม่วง) ตำบลสระแก้ว
ตำบลสระแก้ว มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ทั่วไปไม้ผล (มะม่วง) ตำบลสระแก้ว จำนวน ๑ กลุ่ม
ได้แก่ แผนการผลิตรายกลุ่มแปลงใหญ่ทั่วไปไม้ผล (มะม่วง) ตำบลสระแก้ว
ที่อยู่ ๙๓/๑ หมู่ที่ ๒ ต.สระแก้ว อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี
กิจกรรม ผลิตมะม่วงนอกฤดู

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๑๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๘๔๕ บาท (๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๐๘๕ กก./ไร่ เป็น ๑,๑๓๙ /ไร่ (๕ %)
- เป้าหมายรายได้ ๓๔,๑๗๐ บาท/ไร่ (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับราคาของมะม่วงแต่ละพันธุ์ ค่าเฉลี่ย ๓๐ บาท)
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๘๔๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. เพิ่มผลผลิต
๓. เพิ่มคุณภาพผลผลิต
๔. ตลาด
๕. การบริหารจัดการ

ตารางที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทั่วไปไม้ผล (มะม่วง) ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณการ รายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ลดต้นทุนการผลิต					←	←	←	←	←	←	←	←	๔,๔๔๕	๓๔,๑๗๐
เพิ่มผลผลิต					←	←	←	←	←	←	←	←	๑,๐๘๕	๑,๑๓๙
เพิ่มคุณภาพผลผลิต					←	←	←	←	←	←	←	←	-	-
ตลาด								←	←	←	←	←	-	-
การบริหารจัดการ					←	←	←	←	←	←	←	←	-	-

๒.๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

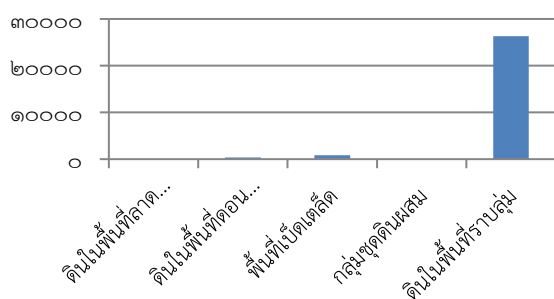
๑) ทรัพยากรดิน

ตำบลสระแก้ว มีทรัพยากรดินทั้งหมด ๒๗,๔๗๕ ไร่ แบ่งเป็น ดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๒๖,๒๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๐ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๘๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๙ และ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ๓๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐ โดยมีชุดกลุ่มดิน จำนวนทั้งหมด ๖ ชุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๔ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเหนียว ๑๓,๘๑๘ ไร่ ร้อยละ ๕๐.๒๙ กลุ่มชุดดินที่ ๗ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเหนียว ๙,๕๒๘ ไร่ ร้อยละ ๓๔.๖๘ กลุ่มชุดดินที่ ๑ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเหนียว ๑,๖๒๗ ไร่ ร้อยละ ๕.๙๒ กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินร่วน ๑,๓๒๑ ไร่ ร้อยละ ๕.๘๐ กลุ่มชุดดินที่ ๒ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเปรี้ยวจัด ๒ ไร่ ร้อยละ ๐ และกลุ่มชุดดินที่ ๓๖ ดินในพื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วน ๓๕๘ ไร่ ร้อยละ ๑.๓๐

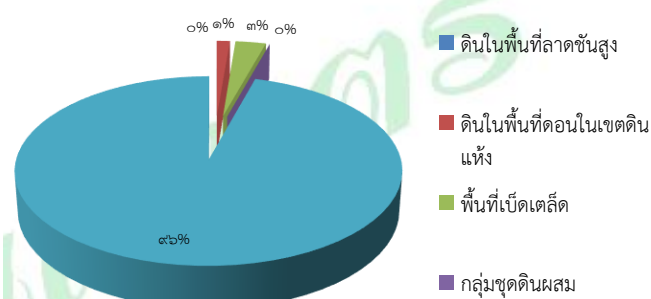
ตารางที่ ๑๗ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๓๕๘	๑.๓๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๘๒๒	๒.๙๙
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๖,๒๙๕	๙๕.๗๐

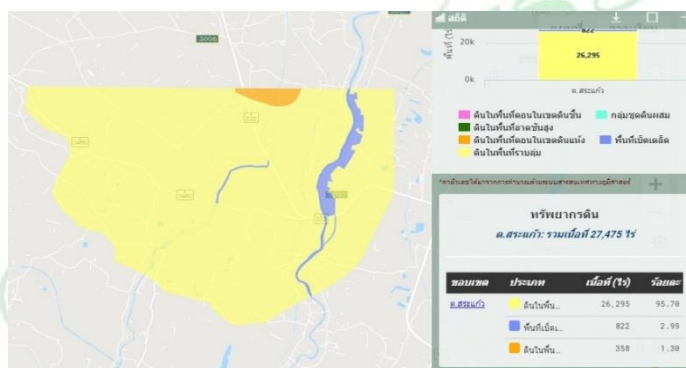
แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว

แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว

ภาพที่ ๙ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

ภาพที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

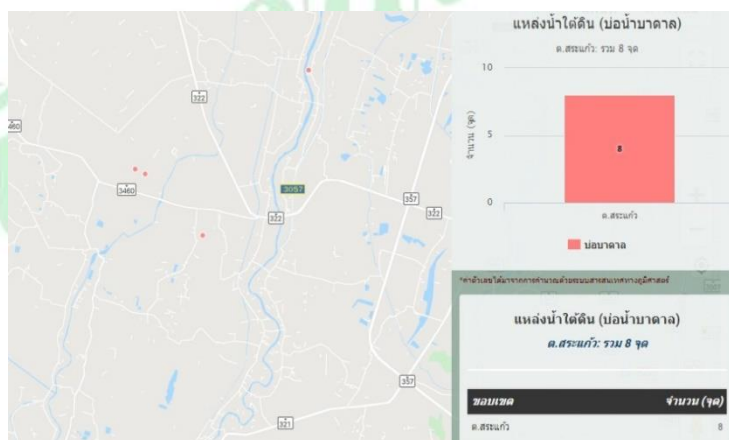

ภาพที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน (ชุดดิน) ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๒) ทรัพยากรน้ำ

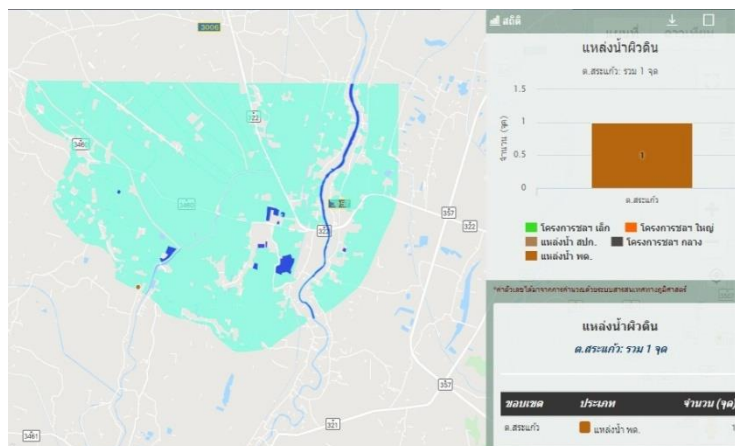
ตำบลสระแก้ว เป็นพื้นที่อาศัยน้ำจากชลประทานในการทำการเกษตรเป็นหลัก นอกจากนี้ยัง
แหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตร คือ แหล่งน้ำจากคลองธรรมชาติ

แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น ๘ บ่อ

ภาพที่ ๑๒ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะ
ได้รับการเติมจากฝน ตำบลสระแก้ว มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรคือระบบชลประทาน และแหล่งน้ำ
ธรรมชาติ

ภาพที่ ๑๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒, กรมชลประทาน และ ส.ป.ก. พ.ศ. ๒๕๖๒)

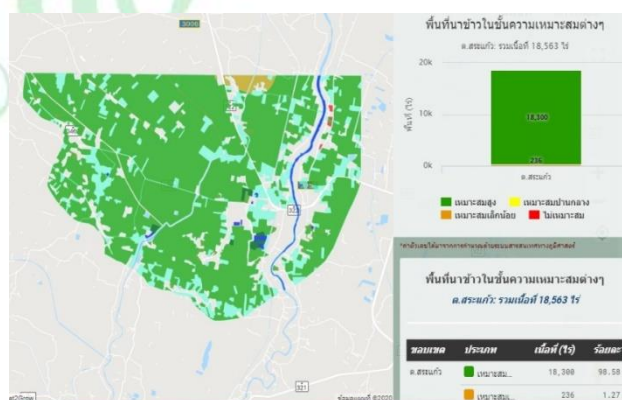
๒.๑.๓ สีน้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสีน้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

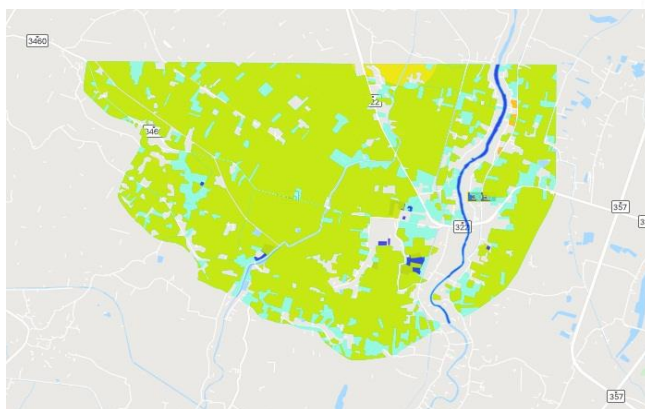
ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๘,๕๖๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๘,๓๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๕๘ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย จำนวน ๒๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๗ และ พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม จำนวน ๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔

ภาพที่ ๑๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว
(ที่มา : Application Agri-Map พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

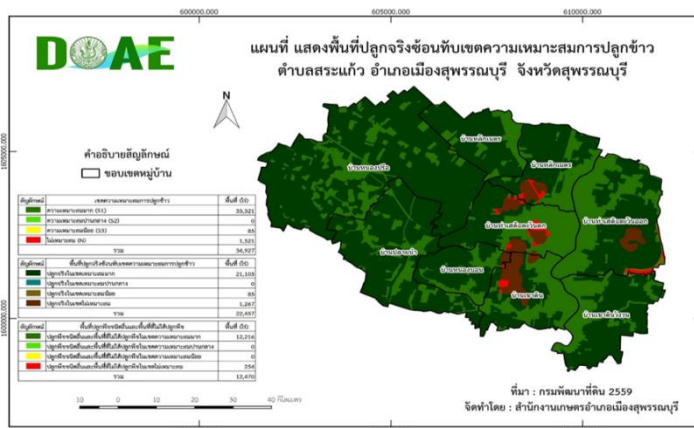
ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๒๒,๔๕๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๗ จำนวน ๓,๘๒๗ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๔ จำนวน ๓,๓๓๙ ไร่ และหมู่ ๖ จำนวน ๓,๑๕๑ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลสระแก้ว

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

ภาพที่ ๑๖ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของ ตำบลสระแก้ว

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๙)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๒๒,๔๕๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๘,๓๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๕๘ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย จำนวน ๒๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕ และ พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม จำนวน ๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔

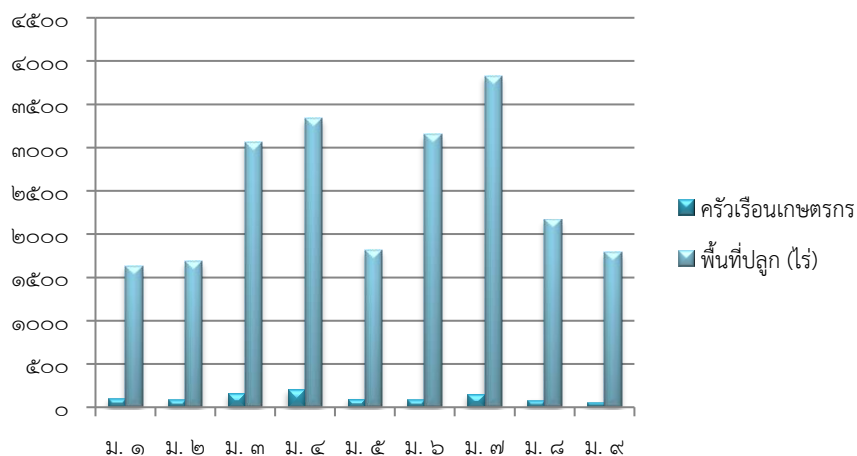
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๒๒,๔๕๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๗ จำนวน ๓,๘๒๗ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๔ จำนวน ๓,๓๓๙ ไร่ และหมู่ ๖ จำนวน ๓,๑๕๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๙๘	๑,๖๒๖	๑,๖๒๖	๑,๓๘๒	๐.๘๕
๒	๘๘	๑,๖๘๔	๑,๖๘๔	๑,๔๓๑	๐.๘๕
๓	๑๖๐	๓,๐๕๙	๓,๐๕๙	๒,๖๐๐	๐.๘๕
๔	๒๐๕	๓,๓๓๙	๓,๓๓๙	๒,๘๓๘	๐.๘๕
๕	๙๕	๑,๘๒๐	๑,๘๒๐	๑,๕๔๗	๐.๘๕
๖	๘๙	๓,๑๕๑	๓,๑๕๑	๒,๖๗๘	๐.๘๕
๗	๑๕๕	๓,๘๒๗	๓,๘๒๗	๓,๒๕๒	๐.๘๕
๘	๘๒	๒,๑๖๖	๒,๑๖๖	๑,๘๘๔	๐.๘๕
๙	๕๕	๑,๗๘๕	๑,๗๘๕	๑,๕๑๗	๐.๘๕
รวม	๑,๐๒๗	๒๒,๔๕๗	๒๒,๔๕๗	๑๙,๐๘๘	๐.๘๕

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ตำบลสระแก้ว นิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข. ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข. ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข. ๓๑, กข. ๕๑, กข. ๕๗, กข. ๗๗ และปทุมธานี ๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ซึ่งแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้มาจากศูนย์ข้าวชุมชนในตำบล และร้านค้า หรือแหล่งจำหน่ายที่ได้รับการรับรองและนำเชื้อถั่วที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน แบ่งเป็นพื้นที่นาแบบหว่านน้ำตม และนาแบบใช้รถดำนาแบบเดินตาม ซึ่งการเตรียมดินจะแตกต่างกันที่ซึกร่องน้ำในนาหว่านน้ำตม ส่วนนาแบบดำนั้นจะไม่ซึกร่องน้ำจะปรับสภาพดินให้เรียบไปทั้งผืน

(๓) การปลูก นิยมปลูก ๒ รอบต่อปี คือ นาปี เริ่มปลูกในเดือน เมษายน – ตุลาคม และนาปรัง เริ่มปลูกในเดือนพฤศจิกายน – มีนาคม ซึ่งจะปลูกข้าวจำนวนมากในเดือนพฤษภาคม และพฤศจิกายน

(๔) ระบบการให้น้ำ ตำบลสระแก้ว พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทาน คลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อบาดาล เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา ข้าวเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาทุกช่วงอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดีผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย โดยปกตินิยมใส่ปุ๋ย ๒ – ๓ ครั้ง ต่อรอบการผลิต และใส่ตามค่าวิเคราะห์ดิน

(๗) การเก็บเกี่ยว จะเก็บเกี่ยวในระยะพลับพริง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หากเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ในฤดูถัดไปต้องลดความชื้นของข้าวโดยการนำไปตากแดด และมีที่สถานเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ ที่อากาศถ่ายเท สะอาด ไม่มีความชื้นและสามารถป้องกันศัตรูของข้าวได้

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู โดยปกติหากมีการจัดการดูแลที่ดี โรคและแมลงสามารถควบคุมได้ง่ายและทันทั่วทั้ง ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีใดๆ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก เกษตรกรในตำบลสระแก้ว มีการปลูกข้าว ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว		◀	◀	◀	▶			▶	▶	▶	▶	▶	๑-๙

สัญลักษณ์

◀ ▶ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

◀ ▶ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าวแบบใช้รถดำนา เป็นเงิน ๖,๒๔๒ บาท และแบบนํ้าตมมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๖,๒๑๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๑๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ (ตัวอย่าง)	แบบใช้รถดำนา		แบบหว่านน้ำตม	
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง
ค่าเตรียมดิน (พร้อมหว่าน)	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าสารเคมี	๑,๑๑๗	๑,๑๑๗	๑,๗๑๕	๑,๗๑๕
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าขนส่ง	๑๕๐	๑๕๐	๑๒๐	๑๒๐
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
รวม	๖,๒๔๒	๖,๒๔๒	๖,๒๑๐	๖,๒๑๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๒)

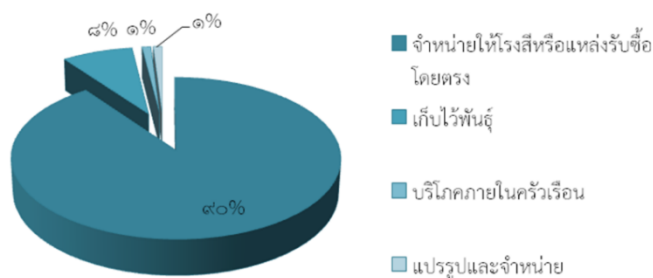
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสี หรือจูดรับซื้อผลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือเก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๘ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง บางส่วน เก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป บางส่วนเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และหากเหลือเพียงพอก็จะแปรรูปจำหน่ายต่อไป

วิธีการตลาดข้าว ตำบลสระแก้ว

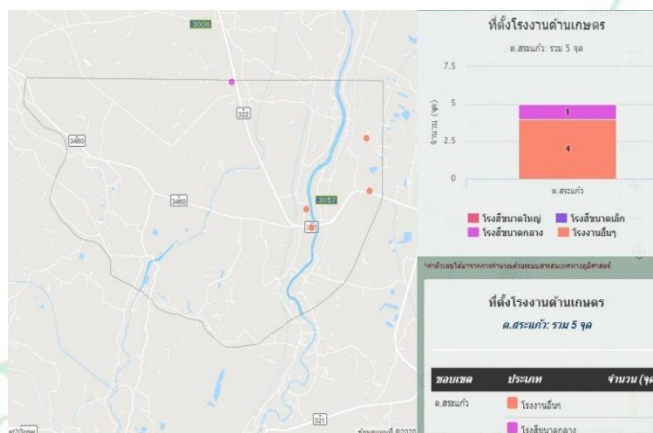

ภาพที่ ๑๙ แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลสระแก้ว มีโรงงานด้านการเกษตร คือ โรงงานอื่นๆ ๔ แห่ง และโรงสีขนาดกลาง ๑ แห่ง

ภาพที่ ๒๐ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลสระแก้ว มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้าน
ไม้ผล (มะม่วง) จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

เกษตรกรเป็นผู้มีองค์ความรู้ด้านการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการผลิตข้าว มีการผลิตข้าวแบบ
ลดต้นทุนการผลิต มีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี ฯลฯ

ตารางที่ ๒๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสมเดช แดงวงศ์	๒	สระแก้ว	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำสวน

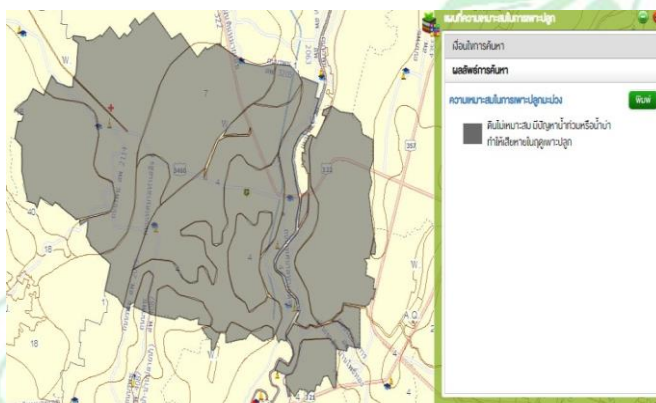
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๒)

ชนิดสินค้า ไม้ผล

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลสระแก้ว ชุดดินไม่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดินและบำรุงรักษาดินที่ดี เนื่องจากในตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่ดินมีปัญหาในเรื่องน้ำท่วมขัง พื้นที่มีดินเปรี้ยวจัด ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกข้าวมากที่สุด

ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล (มะม่วง) ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผล

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน ๒,๐๖๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๒ จำนวน ๕๐๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๗ จำนวน ๒๗๕ ไร่ และหมู่ ๓ จำนวน ๒๓๕ ไร่ ตามลำดับ

(๔) พื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวนทั้งหมด ๒,๐๖๙ ไร่

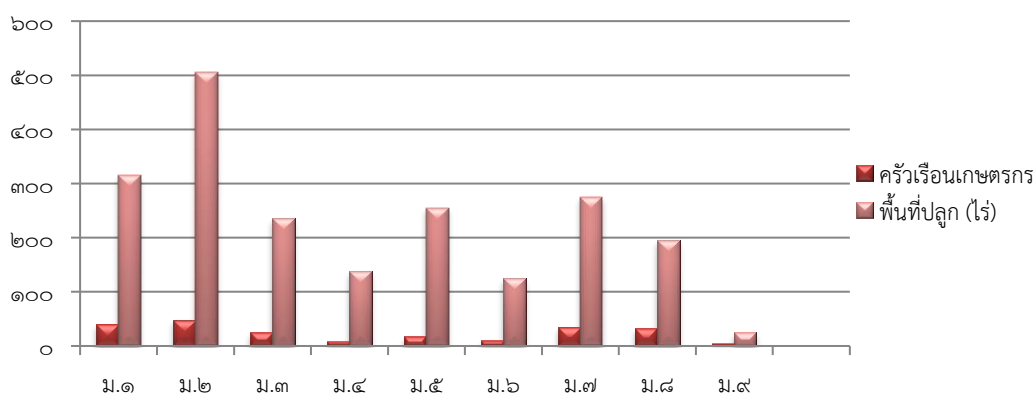
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่การปลูกไม้ผล จำนวน ๒,๐๖๖ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๒ จำนวน ๕๐๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๗ จำนวน ๒๗๕ ไร่ และหมู่ ๓ จำนวน ๒๓๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๔๐	๓๑๕	๓๑๕	๓๑๕	๑
๒	๔๘	๕๐๖	๕๐๖	๕๐๖	๑
๓	๒๕	๒๓๕	๒๓๕	๒๓๕	๑
๔	๙	๑๓๘	๑๓๘	๑๓๘	๑
๕	๑๗	๒๕๕	๒๕๕	๒๕๕	๑
๖	๑๐	๑๒๕	๑๒๕	๑๒๕	๑
๗	๓๕	๒๗๕	๒๗๕	๒๗๕	๑
๘	๓๒	๑๙๕	๑๙๕	๑๙๕	๑
๙	๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑
รวม	๒๒๑	๒,๐๖๙	๒,๐๖๙	๒,๐๖๙	๑

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่ปลูกมะม่วง แบบยกร่องสวน ส่วนกล้วยน้ำว้า ฝรั่ง จะนิยมปลูกตามพื้นราบทั่วไปไม่มีการยกร่อง ส่วนมะนาวจะนิยมปลูกในร่องซีเมนต์หรือแบบปกติเช่นเดียวกัน การให้น้ำมีทั้งแบบระบบน้ำหยด น้ำจากแหล่งธรรมชาติ และจากน้ำคลองชลประทาน นอกจากนี้ยังมีการปรับแต่งกิ่งการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดโรค ลดแมลง การใช้สารบังคับการออกดอกนอกฤดู และการห่อผลร่วมด้วย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลสระแก้ว มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกไม้ผลปลูกได้ทั้งฤดูกาลเนื่องจากเป็นไม้ อายุยาว การเก็บเกี่ยวไม้ผลจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุ ๓ ปีขึ้นไป ตามฤดูกาลจะเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมถึงเมษายน ถ้านอกฤดูจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลสระแก้ว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
มะม่วง			▽		△			▽					๑-๙

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีต้นทุนการผลิตไม้ผล เป็นเงิน ๑๔,๖๒๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๒ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท/ไร่
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๘,๐๐๐
ค่าต้นพันธุ์	๒,๔๐๐
ค่าสารเคมี	๕๕๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๙๕๐
ค่าจ้างแรงงาน	๑,๒๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๒๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าเช่า	๑,๐๐๐
รวม	๑๔,๖๒๐

ผลผลิตเฉลี่ย

๑.๑ ต้น/ไร่

ราคาปัจจุบันตันละ

๓๐,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน

๓๓,๐๐๐ บาท

หักต้นทุน

๑๔,๖๒๐ บาท

กำไร

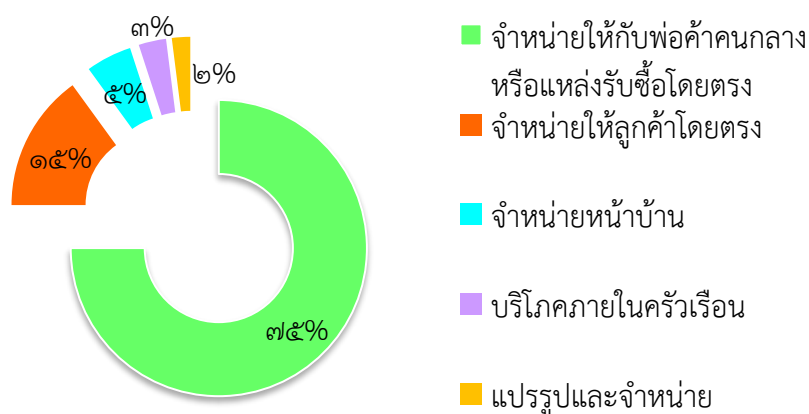
๑๘,๓๘๐ บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจุ่มรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ และจำหน่ายหน้าบ้าน ร้อยละ ๕ ตามลำดับที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๒

(๑) วิธีการตลาด

โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

ภาพที่ ๒๔ แสดงวิธีการตลาดมะม่วงของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลสระแก้ว ไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายหน้าบ้านให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลสระแก้ว มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล (มะม่วง) มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตไม้ผล (มะม่วง) สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
- การบริหารจัดการ
- การดูแลรักษา

ตารางที่ ๒๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสมเดช แดงวงศ์	๒	สระแก้ว	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	พืชสวน

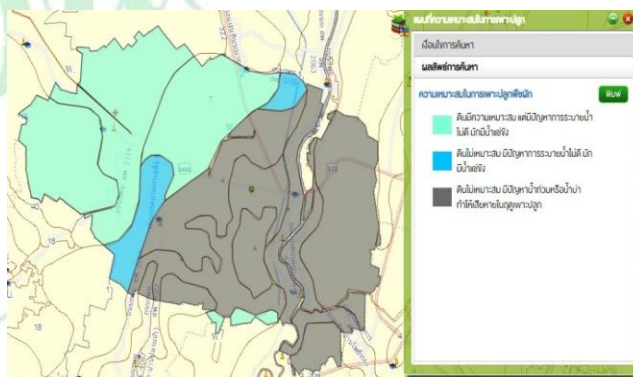
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓)

ชนิดสินค้าพืชผัก

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลสระแก้ว มีชุดดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่มีปัญหาการระบายน้ำไม่ดี มักมีน้ำแช่ขัง พบบริเวณหมู่ที่ ๑ – ๓ เป็นส่วนใหญ่ ชุดดินไม่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก เพราะมีปัญหาเรื่องน้ำระบายไม่ดี น้ำท่วมขัง แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดูแลรักษาดินที่ดี

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกพืชผัก

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกพืชผัก จำนวน ๓๙๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๗ จำนวน ๒๑๕ ไร่ รองลงมา หมู่ ๔ จำนวน ๑๔๕ ไร่ และหมู่ ๓ จำนวน ๙ ไร่ ตามลำดับ

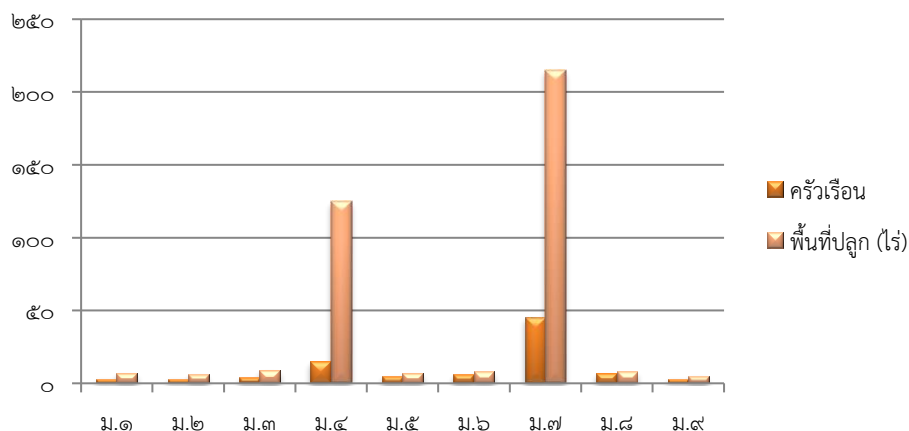
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่การปลูกพืชผักจำนวน ๓๙๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๗ จำนวน ๒๑๕ ไร่ รองลงมา หมู่ ๔ จำนวน ๑๔๕ ไร่ และหมู่ ๓ จำนวน ๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
๑	๓	๗	๗	๘.๔	๑,๒๐๐
๒	๓	๖	๖	๗.๒	๑,๒๐๐
๓	๔	๙	๙	๑๐.๘	๑,๒๐๐
๔	๑๕	๑๒๕	๑๒๕	๑๕๐	๑,๒๐๐
๕	๕	๗	๗	๘.๔	๑,๒๐๐
๖	๖	๘	๘	๙.๖	๑,๒๐๐
๗	๔๕	๒๑๕	๒๑๕	๒๕๘	๑,๒๐๐
๘	๗	๘	๘	๙.๖	๑,๒๐๐
๙	๓	๕	๕	๖	๑,๒๐๐
รวม	๙๑	๓๙๐	๓๙๐	๔๖๘	๑,๒๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกร นิยมปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกข้าว และพืชผักอื่นๆ โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกผักแบบยกร่องสวน และแบบปกติ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลสระแก้ว มีการปลูกพืชผักได้ทั้งปี ส่วนใหญ่ปลูกในเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวพืชผักส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวได้ประมาณ ๑ – ๓ เดือน แล้วแต่ละชนิดพืช โดยมีปฏิทินการเพาะปลูก พืชผักในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
พืชผัก	←						▽						๑-๙
	←				△								

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชผัก ในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีต้นทุนการผลิตพืชผักเป็นเงิน ๕,๙๗๕ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๖๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๘๐๐
ค่าสารเคมี	๕๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าเช่า	๑,๐๐๐
ค่าอุปกรณ์อื่นๆ	๑,๐๐๐
รวม	๕,๙๗๕

ผลผลิตเฉลี่ย	๐.๕	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๒๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐	บาท
ต้นทุน	๕,๙๗๕	บาท
กำไร	๔,๐๒๕	บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

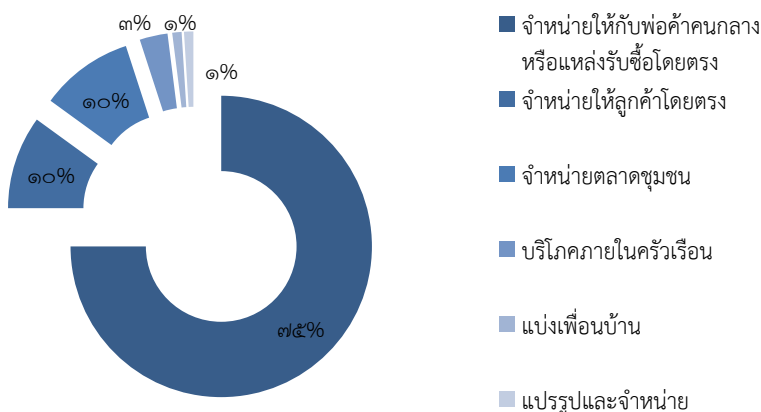
ตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจตุรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๐ และจำหน่ายในตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ แบ่งเพื่อนบ้าน ร้อยละ ๑ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่นำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะเก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแบ่งเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลผลิตเพื่อยืดอายุเก็บรักษาผลผลิตอีกด้วย

ตลาดที่สำคัญ ได้แก่

- พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ ๗๕
- ผู้บริโภคโดยตรง ร้อยละ ๑๐
- ตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐
- บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓
- แบ่งเพื่อนบ้าน ร้อยละ ๑
- แปรรูปและจำหน่าย ร้อยละ ๑

ภาพที่ ๒๘ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลสระแก้ว ไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายในตลาดชุมชน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

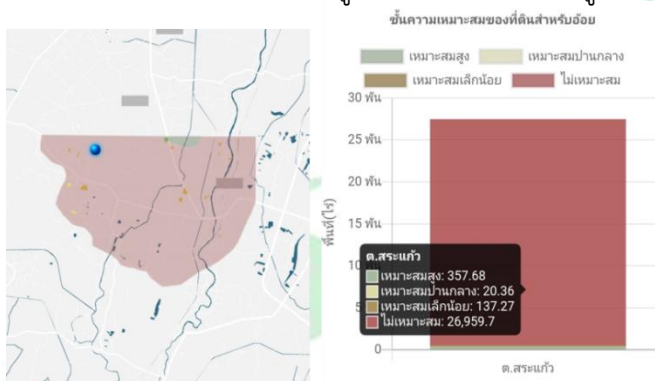
ตำบลสระแก้ว ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผัก

ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลสระแก้ว มีชุดดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงานบางส่วน แต่พื้นที่ส่วนใหญ่มีปัญหาการระบายน้ำได้ไม่ดีเนื่องจากเป็นดินเหนียว แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดูแลรักษาดินที่ดี

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลสระแก้ว
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๑๕๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๕ จำนวน ๘๐ ไร่ รองลงมา หมู่ ๗ จำนวน ๔๐ ไร่ และหมู่ ๙ จำนวน ๓๐ ไร่ ตามลำดับ

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริงอ้อยโรงงาน

(๔) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

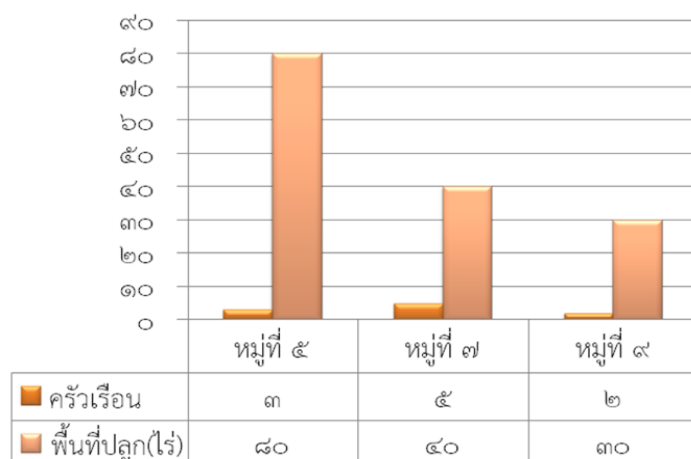
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่การปลูกอ้อยโรงงานจำนวน ๑๕๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๕ จำนวน ๘๐ ไร่ รองลงมา หมู่ ๗ จำนวน ๔๐ ไร่ และหมู่ ๙ จำนวน ๓๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
๕	๓	๘๐	๘๐	๘๔๐	๑๐,๕๐๐
๗	๕	๔๐	๔๐	๔๒๐	๑๐,๕๐๐
๙	๒	๓๐	๓๐	๓๑๕	๑๐,๕๐๐
รวม	๑๐	๑๕๐	๑๕๐	๑,๕๗๕	๑๐,๕๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๐ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกรจะเริ่มปลูกอ้อยโรงงานตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม (กรณีปลูกใหม่) หรือหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตรกรจะนิยมไถต่อประมาณ ๒-๓ ต่อ โดยเกษตรกรจะปลูกอ้อยโรงงานแบบยกร่อง โดยอาศัยเครื่องจักรกลทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่และเกษตรกรบางส่วนในใช้แรงงานคนในการปลูก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลสระแก้วส่วนใหญ่จะปลูกอ้อยโรงงานในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม และเก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออ้อยมีอายุได้ประมาณ ๑๐-๑๒ เดือน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
อ้อยโรงงาน													๕,๗,๙

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน ในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยอ้อยโรงงานเป็นเงินประมาณ ๘,๐๒๐ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงานต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	อ้อยปลูก	อ้อยต่อปีที่	อ้อยต่อปีที่
		๑	๒
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๑,๑๖๕	-	-
ค่าพันธุ์อ้อย	๒,๑๘๐	-	-
ค่าสารเคมี	๖๔๐	๗๗๕	๕๘๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๑,๘๘๕	๑,๕๐๐	๑,๕๔๐
ค่าจ้างแรงงาน	๕,๓๒๕	๒,๕๐๐	๒,๓๕๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๓๑๕	๓๗๕	๓๘๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๒,๒๗๐	๑,๗๕๐	๑,๙๓๕
ค่าเช่า	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าอุปกรณ์อื่นๆ	๑๕๐	๑๒๐	๑๐๐
รวม	๑๔,๙๓๐	๘,๐๒๐	๗,๘๘๕

ผลผลิตเฉลี่ย ๑๒.๕ ตัน/ไร่
 ราคาปัจจุบันตันละ ๘๐๐ บาท
 เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
 หักต้นทุน ๘,๐๒๐ บาท
 กำไร ๑,๙๘๐ บาท

หมายเหตุ : อ้อยต่อปีที่ ๑

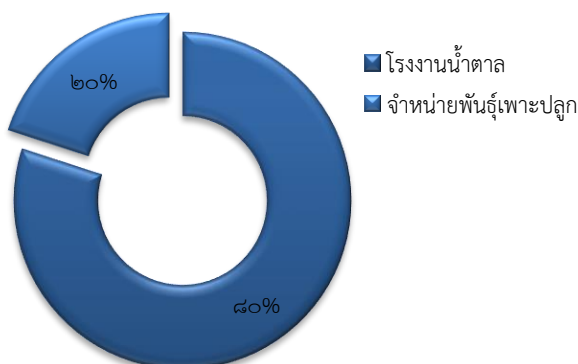
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายให้กับโรงงานน้ำตาล ร้อยละ ๘๐% รองลงมาคือจำหน่ายเป็นพันธุ์เพาะปลูก ร้อยละ ๒๐

(๑) วิธีการตลาด

อ้อยโรงงานโดยปกติ เกษตรกรจะตัดไปจำหน่ายยังโรงงานน้ำตาลและบางส่วนจะจำหน่ายเป็นพันธุ์เพาะปลูก (ท่อนพันธุ์) โดยจะมีการตัดจะมีอยู่ ๒ รูปแบบ คือ การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรและการใช้แรงงานคน

วิธีการตลาดอ้อยโรงงานของตำบลสระแก้ว

ภาพที่ ๓๒ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงานของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลสระแก้ว ไม่มีโรงงานน้ำตาลในพื้นที่ เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวและบรรทุกผลผลิตไปจำหน่ายยังโรงงานน้ำตาลในพื้นที่ใกล้เคียง และอ้อยบางส่วนเกษตรกรเก็บไว้ทำพันธุ์และจำหน่ายเป็นท่อนพันธุ์สำหรับเพาะปลูก

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

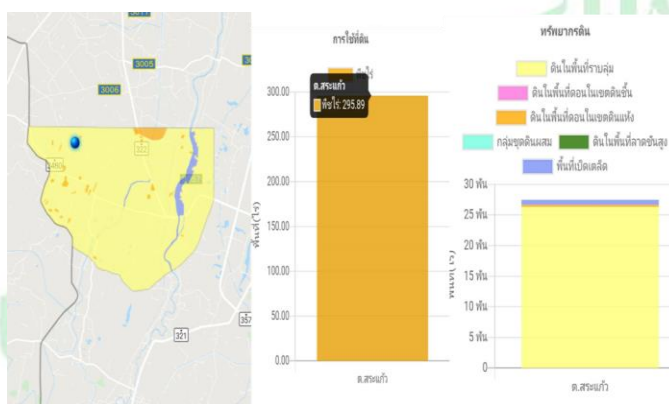
ตำบลสระแก้ว ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านอ้อยโรงงาน

ชนิดสินค้า

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลสระแก้ว มีชุดดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยบางส่วน แต่มีปัญหาการระบายน้ำได้ไม่ดีนักเนื่องจากเป็นดินเหนียว แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดูแลรักษาดินที่ดี

ภาพที่ ๓๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อย ตำบลสระแก้ว

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๗ จำนวน ๑๑๐ ไร่ และ หมู่ ๔ จำนวน ๑๕ ไร่

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริงไม่ผล

(๔) พื้นที่ปลูกไม่ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม

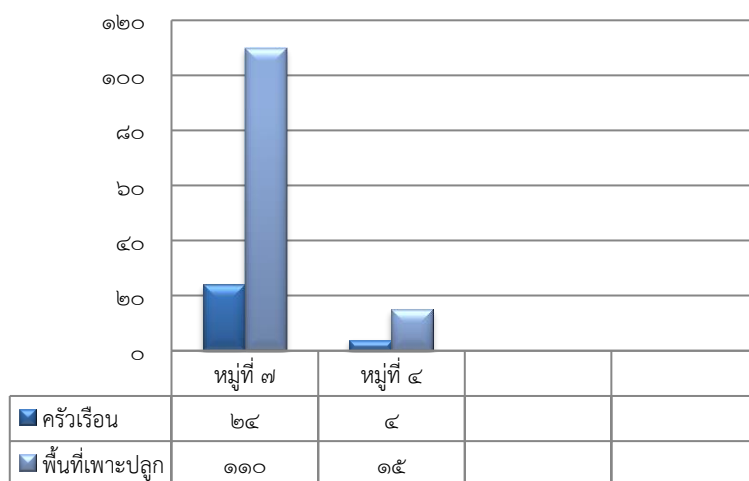
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีพื้นที่การปลูกข้าวจำนวน ๑๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๗ จำนวน ๑๑๐ ไร่ และ หมู่ ๔ จำนวน ๑๕ ไร่

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
๔	๔	๑๕	๑๕	๖๗.๕๐	๔,๕๐๐
๗	๒๔	๑๑๐	๑๑๐	๔๙๕	๔,๕๐๐
รวม	๒๘	๑๒๕	๑๒๕	๕๖๒.๕๐	๔,๕๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกรจะเริ่มปลูกข้าวดังแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวแบบใช้ท่อนพันธุ์ข้าว ๒ เหว้าซึ่งใช้ระยะห่างระหว่างกอและแถว ๘๐ X ๘๐ เซนติเมตรปักดำลงในพื้นที่เพาะปลูก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลสระแก้ว มีการปลูกข้าวได้ทั้งปี ส่วนใหญ่ปลูกในเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวข้าวส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวเมื่ออายุข้าวได้ประมาณ ๖-๘ เดือน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว													๔,๗
					△								

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลสระแก้ว มีต้นทุนการผลิตข้าวเป็นเงิน ๑๐๔,๙๐๐ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๓๕๐
ค่าพันธุ์ข้าว	๑๒,๕๐๐
ค่าสารเคมี	๗๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๕๐๐
ค่าจ้างแรงงาน	๑,๕๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๕๕๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๒๒,๕๐๐
ค่าเช่า	๑,๐๐๐
ค่าอุปกรณ์อื่นๆ	๕๐๐
รวม	๕๕,๘๐๐

ผลผลิตเฉลี่ย	๔.๕	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๓๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๑๓๕,๐๐๐	บาท
ต้นทุน	๕๕,๘๐๐	บาท
กำไร	๗๙,๒๐๐	บาท

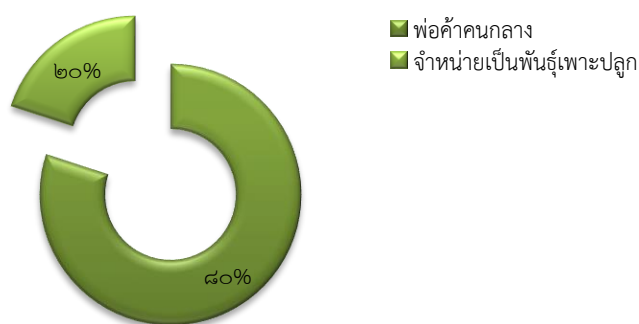
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าไร่) หรือจุดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๘๐ และเก็บไว้จำหน่ายเป็นพันธุ์เพาะปลูก ร้อยละ ๒๐

(๑) วิธีการตลาด

โดยปกติเมื่อผลผลิตใกล้เก็บเกี่ยวจะมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิต (หน้าไร่) หรือจุดรับซื้อในพื้นที่เพื่อรวบรวมผลผลิตและส่งให้พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ ๘๐ และผลผลิตบางส่วนเกษตรกรจะเก็บไว้หรือจำหน่ายเป็นพันธุ์เพาะปลูก ร้อยละ ๒๐

วิธีการตลาดข้าวของตำบลสระแก้ว

ภาพที่ ๓๖ แสดงวิธีการตลาดข้าว ของตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลสระแก้ว ไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตข้าวโดยตรง แต่จะมีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าไร่/จุดรวบรวมในพื้นที่เพื่อส่งต่อให้พ่อค้าคนกลาง

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลสระแก้ว ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๐ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน ๒. น้ำ	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ น้ำท่วม/แล้ง	ปรับปรุงบำรุงดิน -	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	๑ ๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑. ราคา ๒. แหล่งรับซื้อ	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พืชผัก, ไม้ผล)	นโยบายภาครัฐ เพิ่มช่องทางการขาย สินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	๑ ๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรรายเดี่ยว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ทุกหมู่บ้าน	๑
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. ขายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิต การเกษตรสูง	แปรรูปผลผลิตให้มีความ หลากหลาย	ทุกหมู่บ้าน	๑

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๑ ตารางการจัดทำ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน s๑	๑. เกษตรกร w๑ - สูงวัย - ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด - ไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย - กิจกรรมรายเดียว
	๒. มีเกษตรกรต้นแบบ และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ s๒	๒. ต้นทุนการผลิตสูง (แรงงาน/ปัจจัยการผลิต) w๒
	๓. การคมนาคมขนส่งสะดวก ติดกับเส้นทางคมนาคมหลัก (ถนนมาลัยแมน ๓๒๑) s๓	๓. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปมีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง w๓
	๔. มีกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ s๔	๔. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ และมีหนี้สินครัวเรือน w๔
	๕. ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านการเกษตร s๕	
	๗. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวในพื้นที่ (ลานตาก/จุดรับซื้อ) s๖	
โอกาส (O)	SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเอาชนะโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. นโยบาย โครงการภาครัฐ และการสนับสนุนจากเอกชน o๑	๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) s๑o๑	๑. สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) w๑o๑
๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาสเข้าถึงสื่อ และข่าวสารทางเทคโนโลยี o๒	๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิต s๒o๒, s๔o๓	๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน w๑o๒
๓. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร o๓	๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร และศูนย์ข้าวชุมชน s๔o๑	๓. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า w๑w๒o๑
๔. ความต้องการอาหารปลอดภัยเพิ่มสูงขึ้น o๔	๔. ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย s๑s๗o๑o๒	๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน w๑o๑
ภัยคุกคาม (T)	ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น t๑	๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน s๑t๑-t๒	๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม w๑t๑t๒
๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น t๒	๒. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร s๔t๑t๔	๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด w๑t๒
๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง ขาดแคลนแรงงาน/ค่าแรงเพิ่มสูงขึ้น t๓	๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ s๑t๓ s๑t๑	๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) w๑t๔
๔. ภัยธรรมชาติ t๔	๔. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต s๑t๑-t๒	
๕. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายเกษตร t๕	๕. พัฒนาระบบข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ s๑t๕	

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมเกษตรอุตสาหกรรม
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร
๔. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. สนับสนุนการสร้างทายาทเกษตรกร (YSF)
๒. เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. ยกระดับการจัดการองค์ความรู้ของชุมชน
๔. สนับสนุนการยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย
๕. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ
๔. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ
๕. เตรียมป้องกันปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานสูง

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑. สนับสนุนการเข้าถึงระบบเตือนภัยชุมชน
๒. สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม
๓. สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุน การผลิตพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
 - โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร
 - โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
 - โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

ตารางที่ ๓๒ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการลด ต้นทุนการผลิต ข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกร ได้เรียนรู้เทคโนโลยี การผลิตข้าวและการ ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อพัฒนาการ ผลิตสินค้าให้มี ประสิทธิภาพและ มาตรฐาน	๓๐ คน/ปี	ศพท. เครือข่าย ต. สระแก้ว	๑.ประชาสัมพันธ์และ ชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับ สมัครเกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ	-	-	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี
พัฒนา เกษตรกร / กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกลไก การทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถ ขับเคลื่อนการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมการ ประเมินศักยภาพและ จัดทำแผนพัฒนา กิจการของวิสาหกิจ ชุมชน	๒๕ คน	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม แปรรูปวิสาหกิจชุมชน ตำบลสระแก้ว	๑. พิจารณาคัดเลือก วิสาหกิจชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพ กิจการอีกครั้งเมื่อ สิ้นสุดกิจกรรม	-	-	๒๕ คน	๙,๘๙๕	๒๕ คน	๙,๘๙๕	๒๕ คน	๙,๘๙๕	๒๕ คน	๙,๘๙๕	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๒๐ คน	ศพก. เครือข่าย ต.สระแก้ว	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสัมภาษณ์เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	-	-	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	สนง.กษอ.เมืองสุพรรณบุรี

ภาคผนวก

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้น มีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ต.สระแก้ว เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย ต.สระแก้ว

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง สุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง สุพรรณบุรี เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง สุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง สุพรรณบุรี เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง สุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง สุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง สุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจง โครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัคร เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๓,๕๐๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการ เรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐ บาท	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๘๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๗๗,๗๐๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๗๗,๗๐๐ บาท/ปี

๒. ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็ง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ ไม่เพียงทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหาสมาชิกที่ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้ามาดำเนินกิจการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

การดำเนินกิจกรรม

วิเคราะห์ศักยภาพ

๑.๑ สิ่งที่มี

๑. เป็นกลุ่มที่มีองค์ความรู้ด้านการแปรรูปอาหาร

๒. ที่ตั้งอยู่ในชุมชน สมาชิกในกลุ่มมีความสามัคคี

๑.๒ สิ่งที่ขาดและสามารถจัดหาได้เอง

๑. การกำหนด บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่มยังไม่ชัดเจน

๒. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น

๓. วัสดุ/อุปกรณ์แปรรูปเบื้องต้น

๑.๓ สิ่งที่ขาดและต้องการการส่งเสริมและสนับสนุน

๑. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการตลาด
๒. การสนับสนุนบรรจุภัณฑ์
๓. เงินทุนในการต่อยอดสินค้า

การบริหารจัดการ

๑. ด้านการบริหารสมาชิก (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม ๒๕๖๒)

๑.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิกให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ และเผยแพร่ให้สมาชิกทราบ

- การเลือกตั้งประธาน คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน โดยกำหนดเป็นวาระ ๒ ปี ซึ่งการเลือกตั้งคณะกรรมการ สามารถพิจารณาจากความเหมาะสม ความชำนาญ ประสบการณ์
- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศอย่างเป็นทางการ
- ชี้แจงบทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบให้สมาชิกทราบ เพื่อให้เกิดการรับรู้และปฏิบัติตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและประสานงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ กำหนดเป้าหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับขององค์กรเป็นลายลักษณ์อักษร

- เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน
- เพื่อให้สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน
- เพื่อให้การดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสามารถแบ่งกฎ ระเบียบ ออกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น และมีการติดประกาศตามความเหมาะสม ส่งผลให้การผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการบริหารทุน (ระยะเวลาดำเนินการ มีนาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๒.๑ ระดมทุนในลักษณะการถือหุ้น วิสาหกิจชุมชน กำหนดกติกา/หลักเกณฑ์ในการถือหุ้น ซึ่งต้องกำหนดเพดานหุ้นให้ชัดเจน ซึ่งต้องกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน เช่น ราคาหุ้น จำนวนการถือหุ้น การจ่ายผลค่าตอบแทน เป็นต้น และต้องมีการชี้แจงให้สมาชิกได้รับทราบและทำความเข้าใจ ตลอดจนจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

- เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน
- เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม

๓. ด้านวัตถุดิบและการผลิต (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๓.๑ จัดหาวัตถุดิบ ในการผลิตสินค้า

๓.๒ วางแผนการผลิต โดยผลิตตามความต้องการตลาด หรือออเดอร์ที่ได้รับ

๓.๓ กระบวนการผลิตมีความสะอาด

๔. ด้านการบริหารการตลาด (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

- ๔.๑ มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้น่าสนใจ
 ๔.๒ ประชาสัมพันธ์สินค้า ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิเช่น งานออกร้าน เฟซบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ
 ๔.๓ มีโปรโมชั่นในตัวสินค้า เป็นต้น

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว ๑๓๙/๖ หมู่ที่ ๖ ต.สระแก้ว สมาชิก ๒๕ ราย
สถานที่ดำเนินงาน

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปวิสาหกิจชุมชนตำบลสระแก้ว
ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕ (ปีละ ๑ ครั้ง)

งบประมาณ

ภายในวงเงิน ๙,๘๙๕ บาท

สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละเอียดไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มื้อ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละเอียดไม่เกิน ๓๕ บาท/มื้อ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงาน
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินศักยภาพ
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- ๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๕ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มื้อ รวม ๑ มื้อ เป็นเงิน ๓,๗๕๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒๕ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ เป็นเงิน ๑,๗๕๐ บาท
- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อการประเมินศักยภาพ ภายในวงเงิน ๑,๖๔๕ บาท
 - กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๒ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๒๗๐ บาท
 - สมุดปกอ่อน จำนวน ๒๕ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
 - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๒๕ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๓๗๕ บาท
 - แฟ้มกระดุมใส จำนวน ๒๕ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ๔) ค่าจัดจ้างจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา จำนวน ๒๕ เล่ม ภายในวงเงิน ๑,๒๕๐ บาท
- ๕) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๕๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ**ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด****ผลผลิต (Output)**

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาการวิสาหกิจชุมชนสามารถแผนพัฒนาการไปใช้พัฒนาการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนาการวิสาหกิจชุมชนได้ ๒๕ ราย

หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน งบประมาณจำนวน ๙,๘๙๕ บาท/ปี

๓. ชื่อโครงการ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปีละมหาศาลและผลักดันประเทศไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก แต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่าวิธีรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตร ประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก แทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหา ด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของ สิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจาก ได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลิตผลทางการเกษตร ส่งผลให้เกิด อันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมา ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจ การเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและ ประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือใน ธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมัก ชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ แล้วแต่จะเรียกซึ่งมี ความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ย หมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่ง ปฏิกริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้ เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตร ลดการ นำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ตำบลสระแก้ว เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ตำบลละ ๕๐ ราย - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ตำบลละ ๒ รีม ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๓๘ ด้าม) การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ตำบลละ ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๗๕๐ ๒๕๐ ๖๐ ๖๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ตำบลละ ๑ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๑๒๕ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) สับปะรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๔๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท ตำบลละ ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท)	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๗๐๐ ๔๐๐ ๑,๒๐๐

	- ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๕,๙๙๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย

๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาต่อซังลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ
จำนวน ๑๕,๙๙๕ บาท/ปี